

***Een evaluatie van het strooibeleid
van de gemeente Enschede***

Ervaringen van het winterseizoen 2009 – 2010

Fietsen in de Sneeuw – deel II

Een evaluatie van het strooibeleid van de gemeente Enschede

Ervaringen van het winterseizoen 2009 – 2010

Inleiding

De winter 2009 – 2010 is een lange geweest, waarbij gedurende een lange periode is gestrooid. Reden voor een evaluatie om te toetsen hoe het gemeentelijke strooibeleid in de praktijk functioneert. Na onze notitie “Fietsen in de Sneeuw”, na de desastreuze gevolgen van witte vrijdag, 25 november 2005, werd het strooibeleid ingrijpend aangepast, belangrijke fietsroutes werden een integraal deel van het strooiplan en er werden wagentjes welke de smalle rechtsafjes kunnen strooien aangeschaft.

Deze evaluatie is gebaseerd op landelijk onderzoek, op reacties van Enschedese fietsers en op onze contacten met de gemeentelijke strooicoördinator. Het is niet perfect, dan waren er immers geen contacten nodig geweest, anderzijds is het bij lange na niet zo erg als in 2005, er kwamen wel spontane klachten binnen, maar niet met de intensiteit als na witte vrijdag.

De samenwerking met de gemeentelijke strooicoördinator was constructief. Met deze evaluatie wil de Fietsersbond de discussie over het strooibeleid naar een hoger niveau tillen.

Vergelijking met andere steden

Fietsersbond en het EO radioprogramma Dit is de Dag hebben in februari een onderzoek uitgevoerd naar de gladheidsbestrijding fietspaden in diverse gemeentes. Enschede scoorde 22 punten uit 30. Hiermee scoort Enschede niet perfect, maar wel beter dan veel andere steden. Sommige individuele reacties van Enschedese fietsers vergelijken de situatie ook in positieve zin met andere steden, wij veronderstellen dat dit komt doordat het beleid naar aanleiding van witte vrijdag ingrijpend is aangepast.

Evaluatie

Een opmerkelijk aantal fietsers is positief en wenst expliciet de gemeente te complimenteren. Een aantal kritische reacties hangt samen met de situatie op woensdag drie februari toen het zout “bijna” op was. Fietspaden maar ook busroutes waren die dag niet gestrooid.

Vrij veel reacties betreffen lokale situaties, stukjes die vergeten zijn of fietsroutes die, volgens de klager, onterecht niet in het strooiplan zijn opgenomen.

Meerdere personen geven aan de strooikaart niet te kennen. Pas tegen het einde van het strooiseizoen kwam de communicatie via Huis-aan-Huis op gang. Dit kan veel eerder in de winter in gang gezet worden.

Het probleem ten aanzien van het ontbreken van paaltjes duurt voort, waardoor regelmatig auto's over het fietspad rijden.

Strooien en vegen

Van de vele communicatie met de gemeente is één reactie bijzonder verhelderend:

Er is wel gestrooid, maar er zijn een aantal redenen waarom de sneeuw niet goed kan smelten.

Door de lage temperatuur kan zout onvoldoende inwerken op de sneeuw. Die inwerking kan alleen zijn werk doen als de sneeuw en het zout wordt vermengd door inrijden van auto's en fietsers. Dat is op fietspaden altijd een probleem, omdat je als fietser het spoor van je voorganger volgt, waardoor er slechts een smalle strook sneeuw kan smelten. Er lag een te dunne laag sneeuw waardoor het niet weggeschoven kon worden.

Daarnaast is er door het landelijke zoutgebrek een noodscenario in werking getreden. Bij sneeuwval wordt met de helft van de hoeveelheid zout gestrooid dan normaal bij sneeuwval. Hierdoor is het dus logisch dat de sneeuw niet overal goed wegsmeelt.

Vegen is voor ons geen optie. De veegrollen zijn binnen de kortste keren volgeslibd met sneeuw waardoor je de sneeuw ook niet weg kan vegen.

De Fietsersbond vraagt zich af of het verstandig is ook op fietsroutes met de halve zouthoeveelheid te werken, aangezien de zoutinwerking op fietspaden een stuk moeilijker gaat. Verder zou vegen wel een goede oplossing zijn, maar de effectiviteit hangt natuurlijk samen met het precieze gebruikte materiaal. Het landelijk bureau is bezig met een rapport over gladheidsbestrijding in opdracht voor het ministerie wat binnenkort zou moeten verschijnen. Deze punten worden hierin meegenomen.

Advies

De Fietsersbond geeft hierbij een vijftal verbeterpunten:

1. Communicatie. Publiceer ieder jaar bij de eerste overlast de strooikaart in de Huis-aan-Huis.
2. Kwaliteitscontrole. De gemeente geeft opdracht aan Twente Milieu om het strooiplan uit te voeren. Wij hebben de indruk dat de gemeente geen/weinig eigen controle uitvoert, maar puur op basis van klachten reageert.
3. Routes. Het strooiplan is gebaseerd op het vastgestelde fietsroutenetwerk. Een aantal klagers stelt dat dit niet goed genoeg aansluit bij de praktijk. Daarom dient dit fietsroutenetwerk op basis van de praktijk, dat wil zeggen daadwerkelijk gefietste routes naar scholen en bedrijven, opnieuw te worden vastgesteld.
4. Strooien met zand of halve hoeveelheid zout. Pas voor fietspaden geen regels toe die alleen voor autoroutes geschikt zijn.
5. Materiaal. Lees het landelijke rapport en schaf zo mogelijk het juiste materiaal aan zodat vegen wel mogelijk wordt.

Bijlagen

- Landelijke vergelijking
- Individuele reacties
- Evaluatie 2008 – 2009

Bijlage – Landelijke vergelijking

Persbericht van 12 februari 2010 met de conclusies uit EO en Fietsersbondonderzoek:

Veel gemeenten scoren onvoldoende op gladheidsbestrijding fietspaden Grote verschillen tussen gemeenten bij aanpak gladheid op fietsroutes

Bijna 40 % van de gemeenten is niet in staat gebleken het fietspadennetwerk vrij van sneeuw en ijs te houden. Dit is de belangrijkste conclusie uit een web enquête van de Fietsersbond en het EO radioprogramma Dit is de Dag. Bijna 1100 mensen verdeeld over 280 gemeenten vulden de enquête in. Een gelijk aantal gemeenten was wel in staat het grootste deel van de fietspaden sneeuwvrij te houden.

In de gemeente Dronten worden alle fietspaden snel gestrooid. Ook goed scoorden onder anderen Veenendaal, Breda, Eindhoven en Lelystad. Zoetermeer komt als slechtste gemeente uit de enquête. Andere gemeenten die slecht scoren zijn Hilversum, Dordrecht, Gouda, Den Haag en Hoorn. De grote steden Amsterdam, Utrecht en Rotterdam presteren zeer matig, waarbij Utrecht als slechtste uit de bus komt.

Veel gemeenten lijken nog onvoldoende doordringen van de problemen die de gladheid voor miljoenen fietsers veroorzaakt en de mogelijkheden om die gladheid te bestrijden. In de landelijke aanbevelingen van het CROW wordt geadviseerd om gladheidsbestrijding op hoofd fietsroutes de hoogste prioriteit te geven. Gemeenten blijken ook vaak zout te strooien op fietspaden terwijl schuiven en borstelen van sneeuw de aanbevolen methode is. Tenslotte verschuilen gemeentes zich achter een gebrek aan adequaat materiaal, terwijl er al jaren specifiek materiaal voor fietspaden te verkrijgen is, zoals bijvoorbeeld smalle veegwagentjes.

Naar aanleiding van Tweede Kamervragen vroeg minister Eurlings de Fietsersbond om een beeld van de gladheidsbestrijding in Nederlandse gemeenten. De gegevens uit deze enquête en de meldingen op het Meldpunt van de Fietsersbond geven daar nu een goed beeld van. De Fietsersbond hoopt dat dit beeld aanleiding is voor betere gladheidsbestrijding op fietsroutes.

De Fietsersbond roept fietsers die schade hebben geleden door gladheid op, deze op de gemeente te verhalen. Anders dan vaak gedacht, is dat wel degelijk mogelijk als de gemeente nalatig is geweest in de gladheidsbestrijding. Een voorbeeldbrief is te vinden op www.fietsersbond.nl/advocaat. "Al doe je dat alleen maar om de gemeente te doordringen van de noodzaak om de gladheid op fietsroutes snel en adequaat aan te pakken", aldus de Fietsersbond.

Een reportage over Dronten en Utrecht en een interview met Arien de Jong van de Fietsersbond waren te horen in het EO-programma Dit is de Dag, op donderdag 11 februari om 11.30 op Radio 1.

Gladheidscores

Hoe scoren gemeentes op gladheidsbestrijding? Zie bijlage Gladheid scores. Dit is de uitslag van de EO en Fietsersbondenquete. Hierbij geldt dat hoe hoger het cijfer des te beter de gladheidsbestrijding voor fietsers. Maximumscore = 30.

Plaats	Score	Delft 12	Haarlem 17	Lelystad 24	Soest 21
Alkmaar	13	Den Haag 12	Haarlemmermeer 15	Leudal 22	Tilburg 15
Almere	14	Deventer 20	Hatterum 24	Meppel 19	Utrecht 13
Amersfoort	17	Dordrecht 10	Heemskerk 17	Nieuwegein 17	Veenendaal 27
Amsterdam	13	Dronten 28	Heerlen 18	Nijmegen 17	Zaanstad 14
Apeldoorn	21	Ede 18	Hengelo 16	Oegstgeest 18	Zeist 15
Arnhem	16	Eindhoven 24	Hilversum 10	Overbetuwe 18	Zevenaar 12
Assen	21	Enschede 22	Hoorn 12	Purmerend 23	Zoetermeer 9
Breda	25	Epe 17	Houten 23	Rheden 16	Zwolle 22
Capelle ad IJssel	22	Gouda 11	Huizen 17	Roermond 19	
De Bilt	25	Groningen 20	Leeuwarden 14	Rotterdam 13	

Bijlage – Individuele reacties

Hieronder een verzameling (geanonimiseerde) reacties van fietsende Enschedeërs. De eerste reacties kwamen spontaan binnen, ook naar aanleiding van de publiciteit van het landelijke onderzoek. De meeste reacties zijn binnengekomen op onze oproep:

Na witte vrijdag (25 november 2005) hebben we als Fietsersbond Enschede op basis van een evaluatie het rapport "Fietsen in de Sneeuw" uitgebracht. Dit heeft uiteindelijk tot bijstelling van het gemeentelijk strooi beleid geleid.

Nu de tijd van ijzel en sneeuw op de weg (hopelijk) bijna over is, wil de Fietsersbond afdeling Enschede het strooi beleid van de gemeente weer evalueren. We ontvangen graag de persoonlijke ervaringen van alle Enschedese fietsers per e-mail op enschede@fietsersbond.nl

Vragen waar we graag een antwoord op hebben:

- Wat vind u van het strooi beleid?
- Kon u fietsen op het fietspad of moest u de rijbaan op?
- Werd er volgens de strooikaart gestrooid of zijn er stukken overgeslagen?

Zie ook onze website www.fietsersbond.nl/enschede

Alleen reacties die op Mijn Slechtste Fietspad (www.fietsersbond.nl/meldpunt) en per e-mail zijn ontvangen zijn meegenomen, mondelinge en telefonische reacties zijn niet opgenomen, maar hebben wel bijgedragen aan het algemene beeld. De volgorde is enigszins willekeurig.

Positief

- Compliment
Wij hebben de klachten gelezen over verschillende gemeentes in Nederland, maar wij willen eens een complimentje geven aan de gemeente Enschede. Als er wordt gestrooid worden ook de fietspaden meegenomen. Wij konden zonder problemen van Zuid naar het Centrum fietsen. De fietspaden zijn niet overal in goede conditie, maar een "winters"complimentje vinden wij hier toch wel op z'n plaats.
- In sommige steden is het bar en boos voor de fietsers!
Maar in Enschede doen ze het best goed. De doorgaande wegen/fietspaden worden tegelijkertijd bestrooid. Dus houden ze hier heel goed rekening met ons, fietsers. Vaak wordt de gemeente negatief afgeschilderd, maar er mag ook wel eens een complimentje gegeven worden.
- Nav het berichtje in de krant, mijn reactie. Spreek alleen over de stad. Ik moet zeggen dat ik heel tevreden ben tot nu toe over het strooien. Beter dan vorig jaar. De doorgaande hoofdwegen en fietspaden waren het merendeel van de tijd 's morgens al goed berijdbaar. Ik vind, dat je als fietser jezelf ook wat kunt aanpassen en bv hoofd en/of busroutes te nemen. Dat de binnenstraten niet gestrooid worden snap ik: dat is niet te doen. Ik loop dan naar de dichtbijzijnde gestrooide weg. En gisteren, toen het overdag begon en alles vastzat: daar kon ook geen wagen tussendoor leek me: ik ben van werk naar huis gaan lopen met de fiets (45 min): dat is dan maar zo. Je moet meer tijd incalculeren om overal te komen, dat is waar. Wil ook nog wel even zeggen dat het stadserf niet zo goed te befietzen/lopen was, (maar dat is altijd een crime met het slechte plaveisel). En ik heb grote bewondering voor de strooiploegen, die dat toch maar weer elke keer ontzettend vroeg doen.
- Het strooi beleid vind ik vrij goed. alleen de overgangen van rijbanen naar fietspaden zijn slecht gestrooid. net de gevaarlijke plekken, want daar maak je een bocht. de strooikaart ken ik niet. een heel gevaarlijk punt. ik rijd altijd via de Prinsesstunnel naar Hengelo. de tunnel is schoon, direct uit de tunnel druipt er vanaf de spoorbaan/ het talud water of sneeuw naar beneden. dit punt is altijd spiegelglad. bedankt voor jullie inzet!!!
- Ik ben, alles overziende, niet ongelukkig met het strooi beleid van de gemeente. De doorgaande wegen en fietspaden zijn steeds bijtijds gestrooid (op één keer na). Ook de fietspaden achter bushaltes worden beter schoongehouden, hoewel hier nog wel iets meer aandacht aan kan worden besteed. Probleem blijven de fietspaden waarlangs bomen staan. Hier wordt (gelukkig voor de bomen) geen zout gestrooid, maar van een echt alternatief (bv. borstelen) is geen sprake. Daar moest dus steeds op de rijbaan worden gereden. Mijn indruk is dat automobilisten dat niet gewend

zijn en daaraan zou nog (in komende gevallen) de nodige aandacht kunnen worden besteed in bijvoorbeeld de media. Voor de vogels wordt gestrooid, maar de fietsers zijn veelal onbeschermd. Dus meer rekening houden met elkaar zou een mooie campagne zijn.

- Op de hoofdstrooiroutes werd wel regelmatig gestrooid, maar door de regelmatig terugkerende sneeuwval was er geen beginnen aan, hier heb ik wel begrip voor. Want ook het autoverkeer had het moeilijk. Op de singels lag op het fietspad een dikke ijslaag die dunner werd naar de autorijbaan toe, daarom heb ik vaak vlak langs de auto's gereden. Ik had niet de indruk dat de automobilist vaart mindert als er een fietser op de autobaan rijdt, dus dit was soms wel gevaarlijk. Af en toe heb ik maar over de stoep gefietst.
- Ik fiets elke werkdag van de Helmerhoek naar de Hengelosestraat, bij slecht weer via de Haaksbergerstraat en kan de gemeente Enschede alleen maar complimenteren met hun strooi beleid. De fietspaden waren alle dagen goed te fietsen en heb geen gebruik hoeven te maken van de rijweg i.p.v. Fietspad.

Kritisch

- Een kritisch geluid over de aangepaste strooi methode lijkt mij op zijn plaats. Vele autorijbanen zijn nu nog steeds vrij van sneeuw en nagenoeg alle fietsroutes levensgevaarlijk.
- Is die gladheid score voor de gemeente Enschede niet een beetje te hoog uitgevallen????? De gemeente Enschede is van goede wil maar ze laten vind ik toch wel behoorlijke steken vallen. Dus die 22 punten op een maximale score van 30 vind ik TE HOOG.
- Glad
De tocht die ik, en met mij duizenden fietsers, vanmorgen heb moeten afleggen om van het centrum van Enschede naar de Universiteit te komen, over de Hengelosestraat, was echt onacceptabel. De gehele route was een grote ijsbaan. Om dit ergens te kunnen laten weten mail ik u. Ik weet niet of u er iets mee kan, ik hoop maar dat de zon zijn best doet vandaag.
- Wij wonen in Glanerbrug / Eilermarke. Twee van onze kinderen zitten op de OBS de Esmarke. De kortste en normaal gezien veiligste fietsroute is via de Ekersdijk. Deze weg was de afgelopen weken een ijsbaan. De gemeente heeft zich er wat betreft deze weg gemakkelijk van afgemaakt door een bord met de vermelding dat dit geen strooi route is. Alle kinderen uit Glanerbrug, Eilermarke, Oikos en Beekveld die op de OBS of IBS de Esmarke zitten en op de fiets naar school gaan maken echter geheel of gedeeltelijk gebruik van de route via de Ekersdijk. Onze oudste zit op Zuid aan de Tiemeister Es. Hij fietst via de Keppelerdijk / Zuid Esmarkerrondweg richting de van Deinselaan. Ook de van Deinselaan was niet of nauwelijks gestrooid (een ijsvlakte). Waardoor het voor de schoolgaande jeugd extreem gevaarlijk was omdat dit ook een weg is welke door automobilisten gebruikt wordt. Zelf hebben wij in het verleden ook al contact gehad met de gemeente of met name de schoolgaande routes (dit hoeven niet noodzakelijkerwijs fietspaden te zijn) niet beter gestrooid c.q. schoongehouden kunnen worden. Reactie van de gemeente was dat dit niet is opgenomen in de strooi route en dus niet gestrooid wordt. Ik hoop dat jullie met deze actie gezamenlijk sterker staan t.o.v. de gemeente en dat er de komende jaren ook 's winters veilig gefietst kan worden.
- Als ik eerlijk ben zou ik een 5 geven nu, over de hele winter, momenteel minder. Voordat ik de strooikaart kende was ik positiever. De fietspaden op hoofdfietsroutes (3 uur volgens de strooikaart!) worden momenteel echt niet goed schoongehouden. Vanochtend was het fietspad rotonde Haaksbergerstraat/Zuiderval tot 2e Emmastraat ok, vanaf daar was er niet zichtbaar iets aan gladheidsbestrijding gedaan tot weer aan de Shell op de Parkweg. Het fietspad aan de Lambertus Buddestraat leek ook niet gestrooid.
- Nu ik het officiële strooi plan gezien heb, heb ik ook mijn twijfels of dat plan ook echt uitgevoerd wordt. Helaas was het al een aantal dagen geleden dat het gesneeuwd had voordat ik het officiële plan zag. Het blijkt bijvoorbeeld dat de 2e Emmastraat in het strooi plan zit, volgens mij was dat niet schoon geveegd (binnen de singel). En zo zijn er nog wat plekken.
- 's Middags ben ik over de rijbaan gegaan bij de Lambertus Buddestraat (ook omdat ik dan eerder groen heb en die krappe bocht na het oversteken van de Parkweg niet hoeft te maken). Als er een rijbaan is verkies ik die momenteel.
- Naar aanleiding van de oproep in de Huis aan Huis mijn reactie. Ik woon in oost-Enschede en fiets elke ochtend richting de universiteit. Het fietspad apart naast de Hengelosestraat (heenweg) is

slecht begaanbaar, er wordt niet gestrooid. Daarnaast is mijn ervaring dat ook op het fietspad apart naast de Oosterstraat niet gestrooid wordt. Ik snap natuurlijk dat lastig is om aparte fietspaden te strooien, omdat ze smal zijn. Toch vind ik het erg gevaarlijk om op een niet gestrooid fietspad te fietsen, de weg is ook geen optie.

- Met wat fietsende collega's wat knelpunten geïnventariseerd, maar toen bleken die ook helemaal niet gestrooid te hoeven worden. Toch wil ik er 2 onder de aandacht brengen nl de Spoordijkstraat en fietspad langs de Oosterstraat. Verder wil ik niet teveel klagen, het is zo'n ongewoon lange winter. Ik ben al lang blij dat 's avonds en in weekenden hard gewerkt wordt om het zo veilig mogelijk te maken.
- Sinds vorige week wordt er op het fietspad (parallelweg) van Losser naar Enschede en het stuk van de T-kruising (Oldenzaal-Enschede-Losser) naar Enschede v.v., niet meer gestrooid. Vooral op de stukken waar praktisch geen zon komt, fiets ik nu over opgevroren sneeuw, sneeuwrichels en dooiwater. Het is voor mij noodzakelijk om op een ATB fiets (brede profiel banden) te gaan. Ondanks dat al diverse keren onderuit gegaan. Daardoor nu pijnlijke botten, polsen, knieën en heupen. Gelukkig nog geen botbreuken. Door Lonneker is nu ook geen optie, omdat er op de weg langs de molen ook niet gestrooid wordt en het daar op veel plekken spekglad is door vastegereden sneeuwsporen en opgevroren dooiwater. fiets elke werkdag van Losser naar mijn werk in Hengelo (Opaalstraat) v.v. of via Lonneker of via Enschede (ca 25 km) Het fietspad van Enschede-Hengelo v.v. is wel goed te befietsen. Geen sneeuw, ijsstukken e.d.
- Wij wonen net naast het fietspad in de Helmerhoek wat onder de Hoofd fietsroute valt. Wij horen de strooiwagens al van verre (als we thuis zijn uiteraard). Onze ervaring is dat er al vroeg gestrooid wordt, ook wanneer het nog niet glad is. Deze winter werd veel preventief gestrooid. Ook sinds midden december de winter toesloeg is er correct gestrooid. Toen eind januari zich de problemen met "zouttekort" voor deden was het ook meteen mis; er werden alleen sneeuwschuivers ingezet en na enkele pogingen werd er zuinig gestrooid. Zand en/of pekkel is er bij ons niet ingezet. Ik werk in de omgeving van de Grolsch Veste. Ik volg meestal de Auke Vleerstraat. Ook hier is mijn ervaring hetzelfde. Het valt wel op dat als 's nachts de gladheid optreedt wordt er goed gestrooid. Bij sneeuwval overdag kan men het strooien niet bijhouden. Als ik de kaart bekijk valt mij op dat het marktterrein op het Van Heekplein niet best gebeurt.
- Ik vind dat de fietsers vaak vergeten worden. De fietspaden zijn vaak zo glad dat we meestal op de rijbaan moeten fietsen. Dit geldt al helemaal voor voetgangers. Bij oversteekplaatsen zijn ze meestal nog glad en niet ijsvrij. Daarom denk ik dat er niet genoeg gekeken wordt naar de andere weggebruikers. Het is meestal alleen de auto's en bussen wat telt en de rest moet zich maar redden. Voor velen in mijn buurt is dat een doorn in het oog en komen de deur niet uit. Ik denk dat er volgens de strooikaart wel gestrooid is. Toch heb ik een idee dat men niet meer alle ongemakken kan verhelpen. Want degene die de straten schoonhouden, kunnen die niet ingezet worden om beter de trottoirs en dergelijke bijhouden? Het is maar een idee van mij. Zeer velen zijn de afgelopen weken de deur niet uit geweest. Verder waren de grote straten goed te bereiden behalve natuurlijk de binnenwegen, waar je dan zijn moet. Dan is het vallen en opstaan. Ik hoop dat U er wat aan hebt als commentaar.
- Afgelopen zaterdag 02 januari 2010 's morgens om ± 11.00 uur probeerde ik over het vrijliggende fietspad langs de Oosterstraat, binnen de Singel te fietsen. Na enkele meters de poging afgebroken omdat het echt niet ging. Dus toen op de rijweg voor de auto's mijn weg vervolgd, en dat is **GEÉN** pretje. Vandaag maandag 04 januari 2010 om 13.45 uur nogmaals geprobeerd om over het vrijliggende fietspad langs de Oosterstraat binnen de Singel te fietsen, ik ben er maar niet aan begonnen.
- Vanmiddag, maandag 11 januari 2010, ben ik naar Glanerbrug gefietst. Achterlangs, dus langs de Oosterstraat, deze straat was tot aan de Edo Bergsmabrug prima te fietsen. Daarna was het pedt (inderdaad met dt). Tot aan de NoordEsmarkerrondweg puur slecht. Deze straat overgestoken bleef het slecht tot aan het viaduct over de Euregioweg, daar was wel gestrooid. Het fietspad langs de Euregioweg was goed te fietsen, afgeslaan naar de Najaarsweg, schone weg. Daarna afgeslaan de Bultsweg in, deze weg is eigenlijk NIET te fietsen. Hier is dus totaal niet gestrooid. Tot aan de Kerkstraat zéér slecht. De Kerkstraat is goed schoongemaakt. Op weg naar het Dorpshuis alwaar men iedere maandag met leden van de dorpsraad kan praten. Ik was daar n.a.v. een bericht op mijn slechtste fietspad over de Gronausestraat in het centrum van Glanerbrug. In het gesprek met de leden van de dorpsraad kwam mij ter ore dat het voor de meeste Glanerbruggers GEEN probleem is dat de fietsers op de rijweg moeten fietsen terwijl de auto's in hun nek hingen. Advies van de

dorpsraad : Ga midden op straat fietsen zodat de auto's je niet kunnen inhalen. Eigenlijk waren we snel uitgepraat en ben ik op weg gegaan naar de Eschmarkeschool alwaar op de parallelweg paaltjes staan die verhinderen dat automobilisten oneigenlijk gebruik maken van deze weg. Verschillende paaltjes staan niet op zijn plaats en dus rijden auto's over de parallelweg terwijl die auto's over de Gronausestraat moeten rijden. Op de Gronausestraat staan de auto's in de file dus als die paaltjes er NIET staan kiezen verschillende automobilisten ervoor om via de parallelweg de file te omzeilen. Die parallelweg wordt door vele scholieren gebruikt om van Glanerbrug naar Enschede te fietsen. Deze verkeersstromen bijten elkaar. De paaltjes staan er nog steeds niet dus het probleem is nog steeds niet opgelost.

- Ook ik heb goede en minder goede ervaringen met het strooibeleid van de gem. Enschede. Ten eerste je moet weten bij wie je moet klagen, dat is een vereiste!
Als ik vanuit de Schreursweg de Oldenzaalsestraat oprij (richting Oldenzaal) ligt er een heel klein fiets-by-passje zodat als je afslaat, GEEN last heb van de auto's. Welnu de hele Oldenzaalsestraat was "schoon" behalve dit kleine fiets-by-passje. Terwijl dit zo veilig is voor de fietser. Dit gemeld bij de strooicoördinator en binnen een paar uur was dat opgelost.
Met al die sneeuw heb ik mijn fietsroute aangepast, wie niet.
Mijn vaste fietsroute richting stad is : Minkmaatstraat, Laaressingel oversteken, en de Minkmaatstraat vervolgen tot in de stad.
Als je de Laaressingel oversteekt heb je in het midden van de singel een stukje weg waar alleen (brom)fietsers mogen komen. Dit voor de veiligheid van de tweewielers.
Welnu, dit stukje middengeleider was totaal NIET schoongemaakt.
Op die middengeleider kon je NIET fietsen laat staan lopen met de fiets aan de hand.
Ik ben hier helaas te laat achter gekomen i.v.m. mijn gewijzigde fietsroute.
Dit zijn mijn ervaringen met het strooibeleid van de gem. Enschede.
- Deze weg strooien graag!
Dagelijks fietsen er veel mensen (voor hun werk) van Enschede naar Hengelo en vice versa. Een groot deel van deze mensen fietst via de route Morshoekweg / Drienerbrakenweg, door de bossen parallel, aan de Hengelosestraat. Deze weg wordt vrijwel niet onderhouden door de gemeente (ook niet door Hengelo overigens).
- Ik fiets dagelijks van Glanerbrug naar Enschede. Er is een verbetering te zien wat strooi- en schuifbeleid betreft t.o.v. vorige jaren. Het gedeelte vanaf de kruising Esmarkerondwegen stadinwaarts op de Gronausestraat tot aan de singels blijft een probleem. De fietspaden aan beide zijden van de Gronausestraat blijven moeilijk begaanbaar. Alleen de autorijbaan is ijsvrij.
- Prettig dat de fietspaden nu gestrooid worden. Wel moest er op de fietsstroken langs grote wegen zoals de Deurningerstraat soms op de weg gefietst worden omdat het of niet goed geruimd was of de sneeuw door de auto's weer aan de kant terecht kwam.
- Vele autorijbanen zijn nu nog steeds vrij van sneeuw en nagenoeg alle fietsroutes levensgevaarlijk.
- Het strooibeleid van de gemeente Enschede tav fietsers??????? Ik kan niet voor heel Enschede een oordeel vormen maar kan wel aangeven hoe het is/was tussen Glanerbrug en Enschede. De Ekersdijk is een uitermate veel gebruikte fietsroute van Glanerbrug naar Enschede vice versa.....Helaas, het is wekenlang een grote ijsbaan geweest. SCHANDE Daar komt bij dat de gemeente al begint met strooien eind nov, bij 1 graadje nachtvorst. De wegen zijn droog en niemand begrijpt waarom dit gebeurd. Nu eind januari, nu het echt nodig is, is het zout op .....en wat gebeurd er dan??? Dan komt er een schuiver of een trekker met een bezemrol ervoor, nadat deze geweest is, is de rijbaan alleen maar gladder Hulde aan onze bestuurders!!!!!!!!!!!!!!
- Het fietspad/viaduct over de A35; Knalhutteweg - Kuipersdijk (een fietspad dat door veel scholieren en anderen wordt gebruikt) was de afgelopen periode slecht gestrooid/ geveegd. Terwijl de naastgelegen autobaan juist wel goed was onderhouden. Door de steile opgang en afgang werd het probleem nog vergroot. Ik rijd al vele jaren met de fiets iedere dag over dit fietspad en het is bij gladheid een slecht onderhouden route. Dus niet alleen dit jaar. Het lijkt erop dat onderhoud stopt op de Kuipersdijk en het viaduct niet wordt meegenomen.
- Vanochtend was ik niet onder de indruk van de staat van de fietspaden tussen mijn woning aan de Soerabaistraat en mijn werk aan de Institutenweg. De Perikweg was niet schoon, noch het fietspad van de rotonde Zuiderval-Haaksbergerstraat tot 2e Emmastraat, noch de 2e Emmastraat, noch het fietspad langs de singel tot de Parkweg singel wordt. Waar de Parkweg de singel is, was het iets

beter. Het stuk Parkweg dat ik dan neem tot aan de Lambertus Buddestraat was ook niet schoon, en zelfs het stukje Lambertus Buddestraat tot ik linksaf het Melkwegpad op ga was niet schoon. Het Melkwegpad als vanouds wel. Jammer dat die volgende week dicht is. Het leek erop alsof er op sommige plekken wel gestrooid was, maar bij -5°C helpt dat weinig, vegen is beter.

Bijlage – Evaluatie 2008 – 2009

Fietsersbond

In maart 2009 is het volgende bericht aan de gemeente gestuurd:

Begin 2006 hebben we overleg gevoerd over het strooibeleid n.a.v. witte vrijdag.

Naar aanleiding van de ervaring van afgelopen winter willen we als Fietsersbond twee aspecten onder uw aandacht brengen:

1. Bij sneeuw wordt er doorgaans zout gestrooid. Op fietspaden en stroken is dit vaak niet effectief. Zou het mogelijk zijn om in dit soort gevallen de sneeuw te vegen?
2. Om strooiwagentjes door te laten worden 's winters paaltjes welke fietspaden afsluiten voor autoverkeer langdurig verwijderd, met als gevolg dat deze veelvuldig worden misbruikt door autoverkeer. Wat zou er nodig zijn om deze paaltjes ook 's winters hun nuttige rol te laten vervullen?

Gemeente

De gemeente heeft als volgt gereageerd:

Aspect 1. Zout strooien en sneeuwploegen (-schuiven) op fietsroutes

Zoals het gladheidsbestrijdingsplan aangeeft (zie digitaal loket www.enschede.nl onder 'gladheidsbestrijding') worden op alle wegen en fietsroutes die op de strooikaart staan vermeld de gladheidspreventie danwel curatief bestreden. Bij verwachte sneeuwval wordt indien mogelijk voordat de sneeuw valt een zoutstrooiactie uitgevoerd. Dit zorgt ervoor dat de sneeuw direct smelt en zich minder makkelijk aan het wegdek hecht. Als het zodanig veel sneeuwt dat de sneeuw blijft liggen wordt de sneeuw naar de zijkant van de weg geploegd. Dit kan alleen, cq heeft alleen effect, als er een voldoende dikke laag sneeuw ligt én er met voldoende hoge rijsnelheid kan worden gereden.

Uitzondering hierop is de 'ommetjes'-route, die wordt alleen bij daglicht gereden. De zeer smalle strooier op deze route strooit alle fietspaden, vrije rechtsafjes, achterlangs bushaltes, e.d. die te smal zijn voor de gewone fietspadstrooier.

Bij de evaluatie van dit winterseizoen zullen wij apart ingaan op de sneeuwval en verbeteringen bespreken en opnemen. Daarbij zullen wij ook uw opmerkingen meenemen.

Aspect 2. afzetzpalen op fietspaden

Ivm de benodigde rijsnelheid om de sneeuw weg te kunnen schuiven en om de tijdslijm te kunnen halen om de hele stad binnen de bepaalde termijn de gladheid te kunnen bestrijden is het noodzakelijk dat de paaltjes zijn verwijderd. Op een aantal specifieke plaatsen is dat verkeerskundig echter te onveilig (o.a. Keppelerdijk en Lonnekerspoorlaan/Roomweg) waar de paaltjes blijven staan. Er zijn in de afgelopen jaren proeven uitgevoerd met (door groot materieel) overrijdbare flexibele palen. Helaas blijken die palen geen oplossing voor het probleem. Wij blijven zoeken voor betere oplossingen, echter blijft het een lastige keus tussen onveiligheid door gladheid en onveiligheid door illegaal medeverkeer.

Indien u specifieke probleempunten heeft waar de veiligheid door illegaal medegebruik door auto's op fietspaden regelmatig voorkomt, dan horen wij die locaties graag van u.

Vervolg

Er zijn een aantal concrete plekken waar het regelmatig fout gaat met paaltjes doorgegeven aan de gemeente. Deze heeft de aangegeven knelpunten meegenomen in de evaluatie met Twente Milieu. Eind opmerking van de gemeente: *We zijn in ieder geval weer een stukje verder met het veilig maken van de wegen voor de fietsers.*

Sindsdien is de aanwezigheid van afsluitpaaltjes een aandachtspunt van de Fietsersbond. Het gaat helaas nog steeds regelmatig fout.